

DIREKTYVOS

TARYBOS DIREKTYVA 2009/162/ES

2009 m. gruodžio 22 d.

iš dalies keičianti Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos įvairias nuostatas

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 113 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

spręsdama pagal specialią teisėkūros procedūrą,

kadangi:

(1) 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos ⁽³⁾ turėtų būti iš dalies pakeista siekiant į ją įtraukti įvairius pakeitimus, kurie visų pirma yra techninio pobūdžio.

(2) Kalbant apie nuostatas dėl dujų ir elektros energijos importo ir jų tiekimo apmokestinimo vietos, Direktyvos 2006/112/EB tekstas pažodžiui reiškia, kad 2003 m. spalio 7 d. Tarybos direktyvoje 2003/92/EB, iš dalies keičiančioje Direktyvos 77/388/EEB nuostatas dėl dujų ir elektros tiekimo vietos taisyklių ⁽⁴⁾, nustatyta speciali sistema netaikoma dujų, transportuojamų paskirstymo sistemai nepriklausančiais vamzdynais, importui ar

tiekimui ir visų pirma netaikoma perdavimo sistemos vamzdynams, kurie vis dėlto naudojami daugeliui tarpvalstybinių sandorių vamzdynais atlikti. Tačiau Direktyva 2003/92/EB buvo siekiama taikyti specialią sistemą taip pat ir tiems tarpvalstybiniais sandoriams. Todėl siekiant suderinti tekstą su jo tikslu, turėtų būti nurodyta, kad speciali sistema taikoma dujų importui ir tiekimui visomis Bendrijos teritorijoje esančiomis gamtinių dujų sistemomis arba visais prie tokių sistemų prijungtais tinklais.

(3) Laivais importuojamos dujos pagal savo savybes nesisiria nuo vamzdynais importuojamų dujų ir po pakartotino dujinimo yra skirtos transportuoti vamzdynais. Todėl, dėl neutralumo priešasčių, neapmokestinimas PVM turėtų būti taikomas importui laivais tais atvejais, kai tos dujos patenka į gamtinių dujų sistemą arba į gavybos proceso dujotiekių tinklą.

(4) Jau pradėjo veikti pirmieji tarpvalstybiniai šildymo ir vėsinimo tinklai. Tiekiant ir importuojant dujas ar elektros energiją kyla tos pačios problemos, kaip ir tiekiant bei importuojant šilumos arba vėsinimo energiją. Pagal dabartines taisykles gamtinės dujos ir elektros energija apmokestinamos PVM toje vietoje, kurioje jas faktiškai vartoja išsigijantis asmuo; taigi, taikant taisykles, išvengiama valstybių narių konkurencijos iškraipymo. Todėl ta pati sistema, kuri taikoma gamtinėms dujoms ir elektros energijai, turėtų būti taikoma šilumos ir vėsinimo energijai.

(5) Kalbant apie paslaugų apmokestinimo PVM vietą, Direktyvos 2006/112/EB tekstas pažodžiui reiškia, kad Direktyvoje 2003/92/EB nustatyta speciali sistema taikoma tik teisės naudotis gamtinių dujų ir elektros energijos paskirstymo sistemomis suteikimui ir todėl netaikoma tos pačios rūšies tiekimui, susijusiam su perdavimo sistema arba net gavybos proceso vamzdyno tinklu. Tačiau Direktyva 2003/92/EB buvo siekiama taikyti specialią sistemą ir tam tiekimui. Todėl, siekiant suderinti tekstą su jo tikslu, turėtų būti nurodyta, kad speciali sistema taikoma visoms paslaugoms, susijusioms su teisės naudotis visomis gamtinių dujų ir elektros energijos sistemomis arba tinklais, taip pat šilumos ir vėsinimo tinklais, suteikimu.

⁽¹⁾ 2008 m. liepos 8 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2009 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ OL C 204, 2008 8 9, p. 119.

⁽³⁾ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 260, 2003 10 11, p. 8.

- (6) Patirtis, įgyta pastaruosiu metu įgyvendinant dabartinę tvarką, pagal kurią Komisija turi nuspręsti, ar yra konkurencijos iškreipimo pavojus dėl lengvatinio PVM tarifo taikymo gamtinėms dujoms, elektros energijai ir centralizuotam šildymui, parodė, kad ši tvarka yra pasenusi ir nereikalinga. Pagal apmokestinimo vietos nustatymo taisyklės PVM apmokestinama toje vietoje, kurioje gamtines dujas, elektros energiją, šilumos ir vėsinimo energiją faktiškai vartoja išsigyjantis asmuo; taigi, taikant taisyklės, išvengiama valstybių narių konkurencijos iškreipimo. Nepaisant to, vis tiek yra svarbu, kad Komisija ir kitos valstybės narės būtų tinkamai informuojamos, kai valstybė narė pradeda taikyti lengvatinį tarifą šiame labai ypatingame sektoriuje. Todėl reikia išankstinių konsultacijų su PVM komitetu procedūros.
- (7) 1965 m. balandžio 8 d. Protokolas dėl Europos Bendrijų privilegijų ir imunitetų, kuris yra neapmokestinimo PVM teisinis pagrindas, atleidžiant nuo netiesioginių mokesčių mokėjimo arba juos grąžinant, suteikto Bendrijoms bei tam tikroms Bendrijos agentūroms ir kitoms įstaigoms ir taikomo tam tikriems tarnybiniam naudojimui skirtiems pirkimams, yra ypatingas dokumentas ir turėtų būti atskiriamas nuo tam tikrų sandorių neapmokestinimo PVM, apskritai suteikto tarptautinėms organizacijoms, teisinio pagrindo. Todėl tikslinga labiau patikslinti Direktyvos 2006/112/EB formuluotę ir įtraukti nuostatą dėl specialaus neapmokestinimo PVM, kurį galima taikyti grąžinant PVM, tokiu būdu išvengiant tam tikrų sunkumų neapmokestinimo PVM nuostatas taikant Bendrijų įsteigtoms įstaigoms, visų pirma tam tikroms bendroms įmonėms, įsteigtoms pagal Sutarties 187 straipsnį.
- (8) Bulgarijai ir Rumunijai įstojus į ES, joms buvo leista neapmokestinti mažųjų įmonių ir toliau neapmokestinti tarptautinio keleivių vežimo. Siekiant aiškumo ir nuoseklumo, šie neapmokestinimo atvejai turėtų būti įtraukti į Direktyvą 2006/112/EB.
- (9) Pagrindinė taisyklė dėl teisės į atskaitą yra tokia, kad ši teisė įgyjama tik tuo atveju, jei apmokestinamasis asmuo prekes ir paslaugas naudoja savo komercinės veiklos tikslais.
- (10) Ši taisyklė turėtų būti aiškiau apibrėžta ir papildyta nekilnojamojo turto tiekimo ir su juo susijusių išlaidų atveju, siekiant užtikrinti, kad apmokestinamiesiems asmenims būtų taikomos vienodos sąlygos tais atvejais, kai nekilnojamasis turtas, kurį jie naudoja savo komercinei veiklai, yra naudojamas ne vien tik su ta veikla susijusiais tikslais.
- (11) Nors svarbiausi atvejai, kai tikslinga aiškiau apibrėžti ir papildyti taisyklę, yra nekilnojamojo turto ir su juo susijusių išlaidų atvejais, atsižvelgiant į tokio turto vertę ir ekonominio naudingumo laikotarpį ir į tai, kad šios rūšies turtas dažnai naudojamas ne pagal vieną paskirtį, tačiau šis klausimas, nors ir mažesniu mastu ir ne taip nuosekliai, kyla ir kilnojamojo turto, kuris naudojamas ilgą laiką, atžvilgiu. Todėl, laikantis subsidiarumo principo, valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė atitinkamais atvejais imtis tų pačių priemonių ir tokio kilnojamojo turto, kuris yra veiklai skirto turto dalis, atžvilgiu.
- (12) Siekiant užtikrinti, kad apmokestinamiesiems asmenims taikoma atskaitos sistema būtų teisinga taikant naujas taisykles, reikėtų numatyti tikslinimo sistemą, kad būtų atsižvelgta į atitinkamo turto naudojimo verslo ir ne verslo tikslais pokyčius.
- (13) Todėl Direktyvą 2006/112/EB reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 2006/112/EB iš dalies keičiama taip:

1) 2 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. „Akcizais apmokestinami produktai“ – energetikos produktai, alkoholis, alkoholiniai gėrimai ir apdorotas tabakas, kaip apibrėžta galiojančiuose Bendrijos teisės aktuose, išskyrus dujas, tiekiamas Bendrijos teritorijoje esančia gamtinių dujų sistema arba prie tokios sistemos prijungtais tinklais.“;

2) 13 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Valstybės narės gali viešosios teisės reguliuojamų įstaigų vykdomą veiklą laikyti veikla, kurią tos įstaigos vykdo kaip valdžios institucijos, kai ta veikla neapmokestinama pagal 132, 135, 136, 371, 374–377 straipsnius, 378 straipsnio 2 dalį, 379 straipsnio 2 dalį arba 380–390b straipsnius.“;

3) 15 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Elektros energija, dujos, šilumos ar vėsinimo energija ir panašūs dalykai laikomi materialiuoju turto.“;

4) 17 straipsnio 2 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) dujų tiekimas Bendrijos teritorijoje esančia gamtinių dujų sistema arba prie tokios sistemos prijungtais tinklais, elektros energijos tiekimas arba šilumos ar vėsinimo energijos tiekimas šilumos arba vėsinimo tinklais 38 ir 39 straipsniuose nustatytais sąlygomis;“;

5) V antraštinės dalies 1 skyriaus 4 skirsnis pakeičiamas taip:

„4 skirsnis

Dujų tiekimas gamtinių dujų sistema, elektros energijos ir šilumos ar vėsinimo energijos tiekimas šilumos bei vėsinimo tinklais

38 straipsnis

1. Jei apmokestinamajam prekybininkui tiekiamos dujos Bendrijos teritorijoje esančia gamtinių dujų sistema arba prie tokios sistemos prijungtais tinklais, tiekama elektros energija arba tiekama šilumos ar vėsinimo energija šilumos arba vėsinimo tinklais, tiekimo vieta laikoma ta vieta, kur tas apmokestinamasis prekybininkas yra įsteigęs savo verslą ar turi nuolatinį padalinį, kuriam tiekiamos prekės, arba, nesant tokios verslo vietos ar nuolatinio padalinio, vieta, kur jis turi nuolatinę gyvenamąją vietą arba kur paprastai gyvena.

2. Taikant 1 dalį „apmokestinamasis prekybininkas“ – apmokestinamasis asmuo, kurio pagrindinė veikla yra perparduoti nupirkta dujas, elektros energiją, šilumos arba vėsinimo energiją ir kuris saviems poreikiams tų produktų suvartoja nedaug.

39 straipsnis

Tiekiant dujas Bendrijos teritorijoje esančia gamtinių dujų sistema arba prie tokios sistemos prijungtais tinklais, tiekiant elektros energiją arba tiekiant šilumos ar vėsinimo energiją šilumos arba vėsinimo tinklais, kai tokiam tiekimui netaikomas 38 straipsnis, tiekimo vieta laikoma ta vieta, kur prekes įsigyjantis asmuo faktiškai naudoja ir vartoja prekes.

Kai įsigyjantis asmuo faktiškai nesuvartoja visų dujų, elektros energijos arba šilumos ar vėsinimo energijos arba jų dalies, laikoma, kad tos nesuvartotos prekės buvo naudo-

jamos ir vartojamos toje vietoje, kur jis yra įsteigęs savo verslą ar turi nuolatinį padalinį, kuriam tiekiamos prekės. Nesant tokios verslo vietos ar nuolatinio padalinio, laikoma, kad įsigyjantis asmuo sunaudojo ir suvartojo prekes vietoje, kur jis turi nuolatinę gyvenamąją vietą arba kur paprastai gyvena.“;

6) 59 straipsnio 1 dalies h punktas, kaip nustatyta 2008 m. vasario 12 d. Direktyvoje 2008/8/EB, iš dalies keičiančioje Direktyvos 2006/112/EB nuostatas, susijusias su paslaugų teikimo vieta ⁽¹⁾, pakeičiamas taip:

„h) teisės naudotis Bendrijos teritorijoje esančia gamtinių dujų sistema arba prie tokios sistemos prijungtu tinklu, elektros energijos sistema arba šilumos ar vėsinimo tinklais suteikimas, arba perdavimas ar paskirstymas šiomis sistemomis arba tinklais ir kitų tiesiogiai susijusių paslaugų teikimas;“;

7) 80 straipsnio 1 dalies b punkte žodžiai „380–390 straipsnius“ pakeičiami žodžiais „380–390b straipsnius“;

8) 102 straipsnis pakeičiamas taip:

„102 straipsnis

Pasikonsultavusi su PVM komitetu, kiekviena valstybė narė gali taikyti lengvatinį tarifą gamtinių dujų, elektros energijos ar centralizuoto šildymo tiekimui.“;

9) 136 straipsnio a punkte žodžiai „380–390 straipsnius“ pakeičiami žodžiais „380–390b straipsnius“;

10) 143 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) po f punkto įrašomas šis punktas:

„fa) prekes importuoja Europos bendrija, Europos atominės energijos bendrija, Europos centrinis bankas ar Europos investicijų bankas, arba Bendrijų įsteigtos įstaigos, kurioms taikomas 1965 m. balandžio 8 d. Protokolas dėl Europos Bendrijų privilegijų ir imunitetų, laikydamiesi tame protokole ir jo įgyvendinimo susitarimuose arba pagrindinių būstinių susitarimuose nustatytų apribojimų bei sąlygų ir jei taip neiškraipoma konkurencija;“;

⁽¹⁾ OL L 44, 2008 2 20, p. 11.

b) g punktas pakeičiamas taip:

„g) prekes importuoja priimančiosios valstybės narės valdžios institucijų pripažintos tarptautinės organizacijos, išskyrus nurodytąsias fa punkte, ar tokių organizacijų nariai, laikydamiesi tų organizacijų steigimo tarptautinėse konvencijose arba pagrindinių būstinių susitarimuose nustatytų apribojimų ir sąlygų;“;

c) l punktas pakeičiamas taip:

„l) importuojamos dujos gamtinių dujų sistema ar prie tokios sistemos prijungtais tinklais arba dujos, kurios patenka į gamtinių dujų sistemą ar gavybos proceso dujotiekių tinklą iš laivo, transportuojančio dujas, importuojama elektros energija arba importuojama šilumos ar vėsinimo energija šilumos arba vėsinimo tinklais;“;

11) 151 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:

a) po a punkto įrašomas šis punktas:

„aa) tiekiamos prekės ar teikiamos paslaugos Europos bendrijai, Europos atominės energijos bendrijai, Europos centriniam bankui ar Europos investicijų bankui, arba Bendrijų įsteigtoms įstaigoms, kurioms taikomas 1965 m. balandžio 8 d. Protokolas dėl Europos Bendrijų privilegijų ir imunitetų, laikantis tame protokole ir jo įgyvendinimo susitarimuose arba pagrindinių būstinių susitarimuose nustatytų apribojimų bei sąlygų, jei taip neiškraipoma konkurencija;“;

b) b punktas pakeičiamas taip:

„b) tiekiamos prekės arba teikiamos paslaugos priimančiosios valstybės narės valdžios institucijų pripažintoms tarptautinėms organizacijoms, išskyrus nurodytąsias aa punkte, ir tokių organizacijų nariams, laikantis tų organizacijų steigimo tarptautinėse konvencijose arba pagrindinių būstinių susitarimuose nustatytų apribojimų ir sąlygų;“;

12) X antraštinės dalies 1 skyriuje įterpiamas šis straipsnis:

„168a straipsnis

1. Nekilnojamojo turto, kuris yra apmokestinamojo asmens veiklai skirto turto dalis ir apmokestinamasis asmuo jį naudoja ir verslo, ir privačiais savo ar savo darbuotojų tikslais, arba, platesne prasme, kitais nei verslo tikslais, atveju už su šiuo turto susijusias išlaidas PVM atskaitomas, laikantis 167, 168, 169 ir 173 straipsniuose išdėstytų principų, tik už tą turto naudojimo dalį, kuri susijusi su apmokestinamojo asmens verslo tikslais.

Nukrypstant nuo 26 straipsnio, į pirmoje pastraipoje nurodyto nekilnojamojo turto naudojimo dalies pokyčius atsižvelgiama laikantis 184–192 straipsniuose numatytų principų, kaip jie taikomi atitinkamoje valstybėje narėje.

2. Valstybės narės 1 dalį taip pat gali taikyti apmokestinamos PVM išlaidas, susijusias su kitomis jų nurodytomis prekėmis, kurios yra veiklai skirto turto dalis.“;

13) 221 straipsnio 2 dalyje žodžiai „380–390 straipsnius“ pakeičiami žodžiais „380–390b straipsnius“;

14) 287 straipsnis papildomas šiais punktais:

„17) Bulgarija: 25 600 EUR;

18) Rumunija: 35 000 EUR.“;

15) XIII antraštinės dalies 1 skyriaus 2 skirsnyje įterpiami šie straipsniai:

„390a straipsnis

Tol, kol nors vienoje iš valstybių narių, kurios 2006 m. gruodžio 31 d. buvo Bendrijos narės, tokie patys sandoriai neapmokestinami, Bulgarija, laikydamasi jos įstojimo dieną joje taikytų sąlygų, gali ir toliau neapmokestinti X priedo B dalies 10 punkte nurodyto tarptautinio keleivių vežimo.

390b straipsnis

Tol, kol nors vienoje iš valstybių narių, kurios 2006 m. gruodžio 31 d. buvo Bendrijos narės, tokie patys sandoriai neapmokestinami, Rumunija, laikydamasi jos įstojimo dieną joje taikytų sąlygų, gali ir toliau neapmokestinti X priedo B dalies 10 punkte nurodyto tarptautinio keleivių vežimo.“;

16) 391 straipsnyje žodžiai „380–390 straipsniuose“ pakeičiami žodžiais „380–390b straipsniuose“;

17) X priedo pavadinimas pakeičiamas taip:

„SANDORIŲ, KURIEMS TAIKOMOS 370 IR 371 STRAIPSNIUOSE BEI 375–390b STRAIPSNIUOSE NURODYTOS LEIDŽIANČIOS NUKRYPTI NUOSTATOS, SĄRAŠAS“.

2 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini šiai direktyvai įgyvendinti nuo 2011 m. sausio 1 d. Jos nedelsdamos apie tai praneša Komisijai.

Priimdamos tas priemones, valstybės narės daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2009 m. gruodžio 22 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

A. CARLGREN